

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo, Decano, & Praetentori Lugdunen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

decessor noster super renuntiatione à te super privilegio & aliis scriptis facta nullum tibi vel successoribus tuis aut etiam monasterio & duabus capellis de Pigavia præjudicium voluit generari. Quia verò in eisdem literis commissoriis expressit quòd indagacionem libertatis ejusdem monasterij, cum duabus capellis in eadem villa positis, apostolicæ sedis examini per omnia reservavit, quicquid contra formam hujus mandati à delegatis prædictis actum est revocamus, & viribus omnino carere censemus, reservantes eidem Episcopo liberam facultatem ut contra libertatem ipsius monasterij ordine judiciario valeat experiri, interim autem donec ipsa quæstio canonicè terminetur, tu & monasterium tuum non compellamini obedientiam eidem Episcopo exhibere, sed in eo statu maneatis in quo post impetratum privilegium, & ante datam arbitrium, dignoscimini extitisse. Quoniam ergo personales injuriæ, quæ præcesserant, per arbitrium sunt sopitæ, cum vos vicissim in pacis osculum receperitis, quæstiones tam super ablatorum restitutione quàm super subjectione monasterij duximus committendas. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum, III. Idus Julij &c.

DE NOVO BURGO ET DE VALLE
S. Georgij Abbatibus, & Præposito
S. Severi de Effordia.

Epist. 318.
Ejusdem ferè
Argumenti cum
superiore.

Cum inter vener. fratrem nostrum Meriburgensem Episcopum & dilectum filium Abbatem de Pigavia super diversis articulis controversia vertetur, & eadem sæpe fuisset à bonæ memoriæ Celest. Papa prædecessore nostro commissa, tandem ad præsentiam nostram Abbas prædictus & dilecti filij Hen. & B. procuratores ipsius Meriburgensis. Episcopi accedentes, cum super ea in auditorio diutius nostro litigassent, sententiam à nobis accipere meruerunt, cujus tenor ex literis nostris sententiam continentibus vobis plenius innotescet. Verùm cum pro defectu probationum quæstio quæ vertitur inter eos super statu monasterij de Pigavia non potuerit terminari, nos inquisitionem ipsius vestræ duximus experientia committendam, diffinitiva nobis sententia reservata. Ceterùm quia idem Abbas multis & magnis se queritur à dicto Episcopo

vel mandato ejus per alios spoliatum, per apostolica vobis scripta mandamus atque præcipimus quatenus thesauri Ecclesiæ, privilegiorum, indulgentiarum, & aliorum, quibus eum inveneritis minus rationabiliter ab Episcopo destitutum, facta sibi restitutione plenaria, super libertate seu subjectione præmissi monasterij & aliis quæ adversus se duxerint proponenda inquiratis, solum Deum habentes præ oculis, sine personarum acceptione, plenissimè veritatem, & usque ad diffinitivam sententiam subl. appellationis diffugio procedentes, gesta omnia nobis mittatis sigillorum vestrorum munimine roborata, ut per ea certiores effecti, securius in ipso negotio procedere valeamus; certum terminum partibus assignantes, ad quem nostro se conspectui repræsentent, diffinitivam sententiam recepturæ. Nullis literis &c. harum mentione non habita, præter assensum partium &c. Quòd si omnes &c. tu dilecte fili Abbas de Novo Burgo cum eorum altero &c. Testes cogantur. Datum Reate, XII. Kal. Augusti.

ARCHIEPISCOPO, DECANO,
& Præcentori Lugdunen.

Cum pro causa quæ inter dilectos filios Falconem & Gualterum Cabilonensis Ecclesiæ Archidiaconos vertebatur, procuratores utriusque partis ad nostram præsentiam accessissent, nos eis dilectum filium nostrum G. sancti Adriani Diaconum Cardinalem concessimus auditorem: coram quo ipsius F. Archidiaconi procurator proposuit quòd cum olim pro variis gravaminibus, quæ adversarij ejus Cabilonen. Ecclesiæ inferbant, ad sedem apostolicam accessisset, ad dilectos filios Abbatem sancti Martini, Cantorem Eduensem, Archidiaconum Flaviniacensem. literas impetravit ut dictum G. Archidiaconum canonica distinctione compellerent ut ab Cabilonen. Ecclesiæ & hominum cujusdam Obedientia ejus, quæ Potestas Boiaci dicitur, molestatione cessaret, & de injuriis illatis ipsum eidem Ecclesiæ satisfactionem cogerent debitam exhibere. Cumque judices secundum mandatum apostolicum vellent in causa procedere, pars adversa, ut judicium declinaret, sedem apostolicam appellavit. Adjecit etiam quòd à bonæ memoriæ Celestino Papa prædecessore nostro confirmationis literas

Epist. 319.
Committunt
causa archidiaconatus Cabilonen.

teras impetrarat super quibusdam institutionibus ejusdem Ecclesiae de communi assensu Capituli constitutis, ex quarum inobservantia Ecclesia ipsa debito servitio fraudabatur. Licet autem idem praedecessor noster venerabili fratri nostro Eduen. Episcopo ad ejusdem Archidiaconi postulationem mandasset ut eas faceret observari, ipse tamen semel solummodo Cabilonen. Capitulo pro his servandis suas literas destinavit, nec super hoc ultra processit. Petebat itaque procurator ipse pro Archidiacono memorato priorem causam committi, confirmari constitutiones praedictas, & ea sibi restitui quae ad utilitatem ejusdem Ecclesiae coactus fuerat expendisse. Ceterum procurator partis alterius ex adverso respondit quod cum dictus F. Archidiaconus in Succentorem Cabilonen. Ecclesiam, diaconatus fungentem officio, in communi dormitorio manus injecisset temere violentas, & eum traxisset verberando per claustrum, tu, frater Archiepiscope, eum ob violentam manuum injectionem & violationem immunitatis Ecclesiae fecisti excommunicatum publice nunciari. Ipse vero ad apostolicam sedem accedens, confessus est quod in Clericum manus injecerat violentas, supprimens autem quod immunitatem violasset Ecclesiae, super absolutione sua literas impetravit; sed nihilominus in excommunicatione remansit, cum alteram causarum, pro quibus excommunicatus fuerat, tacuisset. Vnde ipsum nec in iure stare posse dicebat, nec procuratorem constituere, praesertim cum is cui causae suae procuracionem commiserat, ob excessum similem eadem innodatus sententia teneretur. Ea etiam carere viribus allegabat quae in excommunicatione positus a sede apostolica impetrarat. Licet autem per hoc dictus G. Archidiaconus ei non teneretur, nisi obtento prius absolutionis beneficio, respondere; nihilominus tamen se dictorum iudicum conspectui praesentarat, & per literas venerabilis fratris Episcopi & dilecti filij Decani ipsius Ecclesiae ostenderat quod nec ipse adversus eandem Ecclesiam, nec Ecclesia adversus eum haberet aliquam quaestionem, & literas quas adversarius ejus obtinuerat ab apost. sede, impetratae non fuerant de Capituli voluntate. Accedente igitur die altera quae ipsis fuerat assignata, cum super eo

quereretur a partibus utrum renitente Capitulo dictus F. Archidiaconus esset pro Cabilonen. Ecclesia contra eundem G. Archidiaconum admittendus, ipse G. propter suspicionem iudicum ad sedem apostolicam appellavit. Ad ea vero quae super servandis consuetudinibus Ecclesiae proposita fuerant, sic respondit, quod cum memoratus Episcopus dictis Decano & Capitulo mandavisset memoratas consuetudines observari, responderunt se ipsas libentius servaturos, nisi paupertas Ecclesiae impediret, adjicientes, ut statum Cabilonen. Ecclesiae per suas literas sedi apostolicae nunciarent. Ex his igitur concludebat nec expensas, quas dictus F. Archidiaconus fecerat, ipsi debere restitui, cum potius, ut ab excommunicationis vinculo solveretur, ad sedem apost. accessisset, nec eum esse super confirmandis Ecclesiae consuetudinibus audiendum, cujus non poterat literas procuracionis ostendere, immo ipse procurator esset a Capitulo institutus. Propter quod cum instantia postulabat ordinationem Ecclesiae dictis Episcopo & Decano committi, ita quod quicquid de majori & saniori parte Capituli, tam super instituendis Canonicis, quam super aliis ad ordinationem ejusdem Ecclesiae pertinentibus, constituerent, non obstante contradictione paucorum, inviolabiliter servaretur, nec obstantibus literis super servandis praedictis consuetudinibus ad dictum Eduen. Episcopum destinatis. Petebat etiam dictum F. Archidiaconum excommunicatum denunciari; cum nec satisfecisset passo injuriam, & de violatione immunitatis Ecclesiae non fecisset aliquam mentionem. Ex parte vero praedicti F. Archidiaconi taliter fuit ad objecta responsum, quod licet super violenta manuum injectione accusatus fuisset, ei fuit Ecclesiae solummodo introitus interdictus; sed postmodum ad apostolicam sedem accedens, sine contradictione qualibet fuerat absolutus. Nos igitur causam ipsam vestro examini committentes, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus si vobis constiterit dictum F. Archidiaconum ob duplicem causam excommunicatum fuisse, & expressisse tantum alteram in literis quas super absolutione sua ab apostolica sede obtinuit, ipsum tanquam excommunicatum satisfacere Ecclesiae suae de altera, moni-

tione præmissa, per censuram ecclesiasticam appellatione remota cogatis. Prædictas verò Constitutiones, si eas de assensu Capituli majoris sanioris partis sine pravitate qualibet inveneritis esse factas, & possibilitas Ecclesiæ patitur, faciatis inviolabiliter observari. In aliis ordinationem Ecclesiæ prædictis Episcopo & Decano auctoritate apostolica committatis, ita ut quæ cum majori parte Capituli tam super Canonicis instituendis quàm super aliis canonicè duxerint statuenda, non obstante contradictione vel appellatione paucorum obtineat firmitatem. Expensas verò antedicto Archidiacono restitui faciatis, si legitimè probare potuerit se de Capituli mandato suscepisse prædicta negocia promovenda, & propter hoc ad sedem apostolicam accessisse. Nullis literis &c. præter assensum partium &c. Quòd si omnes &c. tu, frater Archiepiscopo, cum eorum altero &c. Datum &c.

*P. S C H A L A H O L T D E N.
& B. Holen. Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælati & Clericis universis per Islandiam constitutis.*

*Epist. 320.
Significat eis
gravia quadam
vitia quæ per
Islandiam cor-
rigere debeant.*

Quamvis insula vestra longo terrarum tractu ab Urbis partibus sit remota, vos tamen, quòd apostolicæ provisionis non sitis extorres, æstimare debetis, cum ex injuncto nobis apostolatus officio facti simus secundum Apostolum sapientibus & insipientibus debitores, & ita pastorem sollicitudinem gerimus de propinquis, quòd eam extendimus etiam ad remotos, quos absentes corpore, spiritu verò præsentem, caritatis brachiis amplexamur. Sanè dilectum filium Erlend. Abbatem, latorem præsentium, quem ad nos transmittere curavistis, boni testimonij virum, paterna benignitate recepimus, & sicut eo didicimus referentè, licet nullas ex parte vestra portaverit nobis literas sigillatas, quas tamen asseruit se amisisse in maris periculis constitutum, nonnulla in partibus vestris velut in usum & consuetudinem sunt redacta, quæ ab agro dominico sunt studiosius extirpanda, ne per spinas & tribulos semen evangelicum suffocetur. inter quæ sequentia duximus ad cautelam exempli gratia exprimenda; ut per ea studeatis cetera vitia capitalia evitare, per quæ ira Dei venit in filios diffidentia, qui stercore pro croceis amplectuntur,

& luci tenebras anteponunt. Et ut incipiamus à primo inobedientiæ vitio, per quòd peccatum intravit in mundum; cum in Ecclesia Dei diversi gradus ad instar cælestis curiæ sint distincti, ut secundum dispositionem superiorum obtemperantibus inferioribus cuncta rite procedant, unde & Romana Ecclesia tanquam magistra non humana sed divina dispositione universis & singulis per orbem Ecclesiis est prælata, ut ad eam velut caput aliæ sicut spiritualia membra respondeant, cujus pastor ita suas aliis vices distribuit ut ceteris vocatis in partem sollicitudinis solus retineat plenitudinem potestatis, ut de ipso post Deum alij dicere possint, *Et nos de plenitudine ipsius accepimus*, sicut idem E. Abbas nobis diligenter exposuit, qui sunt inter vos subditi, dum Prælati suis in his quæ agunt perperam, nolunt humiliter obedire, ac secundum ipsorum monita salubria declinare à malo & facere bonum, contra torrentem dispositionis divinæ brachia nituntur extendere, & quasi contra stimulum calcitrare, quæ sic disposuit gradus & ordines differentes, ut reverentiam minores majoribus exhiberent. Profectò qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt, erroris magnitudinem non pensantes, cum secundum Prophetam peccatum hariolandi sit repugnare, & scelus idolatriæ nolle acquiescere. Hi nempe vel sunt potentes; & peccata sua propria temeritate defendunt, non attendentes quòd legitur, *Potentes potenter tormenta patientur.* & *Deposuit potentes de sede.* Vel minores. Et ut licentiùs proruant in peccatum, majorum tuitione defendere se nituntur, declinantes corda sua in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis; tanquam in extremo examine, quando unusquisque onus suum portabit, illi possint eos à ventura ira defendere qui pro suis sceleribus æternis incendiis reservantur. Quid de homicidiis, incendiis, & fornicationibus referemus? & quòd excommunicatis communicare præsumitis, & præsertim Suero & excommunicato & apostata, Deo & sanctis ejus pro suis actibus inimico? Si vellemus ad unguem singula persequi quæ inter vos dicuntur peccatis exigentibus frequentari, pagina cresceret in immensum, & tadium legentibus & audientibus generaret. Dolemus ergo plurimum &

vide infra 321.